

УДК 338

Вікторія Бухта, здобувач

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація. Наведено авторський підхід до визначення сутності витрат підприємства, їх економічного змісту та ролі в діяльності підприємства, розкрито значення стратегічного управління витратами як основи забезпечення конкурентних переваг промислових підприємств.

Ключові слова: витрати, управління витратами, стратегічне управління витратами, конкурентні переваги.

Viktoriia Bukhta

PROBLEMS OF COST MANAGEMENT ON INDUSTRIAL ENTERPRISES

Abstract. The author's point of view on enterprise costs essence determination, their economic maintenance and role in the activities of enterprise is given, the value of strategic cost management as a base of providing industrial enterprises competitive advantages is exposed.

Keywords: costs, cost management, strategic cost management, competitive advantages.

Прискорення процесів інтеграції України в світовий економічний простір вимагає використання комплексу сучасних підходів до стратегічного управління підприємствами, які б спрямовувались на зміцнення конкурентних позицій на ринку. При цьому, основним індикатором діяльності підприємств є витрати, розмір яких істотно впливає на формування фінансових результатів. З однієї сторони, вони впливають на ринкову вартість підприємства, а з іншого, – на загальну ефективність його діяльності. Тому виникає потреба в удосконаленні системи управління витратами, обґрунтування підходів до акцептації ефективних управлінських рішень, визначення нових інструментів управління тощо.

Проблеми, пов'язані з управлінням витратами підприємствами, розглянуті в наукових працях вітчизняних та зарубіжних вчених: І. О. Бланка, Р. Вандер Вила, С. Ф. Голова, К. Друрі, І. А. Маркіної, В. І. Пахомова, Г. І. Пашигорева, Дж. Г. Сигела, Ю. С. Цал-Цалко, М. Г. Чумаченка, Дж. К. Шима, К. П. Янковського. Існування значної кількості наукових розробок з даної проблеми, свідчить про особливий інтерес науковців до даного напряму дослідження, проте існують проблемні й дискусійні питання щодо управління витратами, які виникають перед підприємствами в процесі адаптації нових підходів та їх використання на практиці.

Слід зазначити, що дослідження великої кількості інтерпретацій поняття „витрати” дозволило систематизувати підходи до розуміння цієї категорії та сформулювати авторське визначення витрат – як економічної категорії, яка є сукупністю необхідних ресурсів для постачання, виробництва та реалізації продукції; визначити економічну сутність витрат підприємства, що полягає в обов'язку спожитих ресурсів (витрат живої та уречевленої праці) для виробництва та реалізації продукції (товарів, послуг).

Особливості господарювання, які базуються на дії законів ринку та конкурентної боротьби, вимагають від українських підприємств швидкої адаптації до змін ринкового середовища, уникнення ризиків, прийняття стратегічних управлінських рішень відносно використання ресурсів. Управління підприємством, зокрема стратегічне управління витратами є тією сферою діяльності, яка потребує взаємодії макро- та мікроекономічних процесів, для забезпечення економічної самостійності та

конкурентоспроможності підприємства. Таким чином, суть управління витратами полягає у формуванні інформації для реалізації конкурентної стратегії підприємства.